

Mart 2021 • Sayı: 171 • 6 TL

Meraklı Minik

Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi

Ölçüm Yapmak

**Derginizle
birlikte...**

**Boy
Çetveli**

**Rengârenk
Çıkartmalar**

**Kavram
Kartları**

**Zıtlıklar
Etkinlik
Kitapçığı**

Çetveller

Uzayan Kartlar

3+ yaş

"Benim manevi mirasım ilim ve aklıdır"

Mustafa Kemal Atatürk

Meraklı Minik

Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi

Yıl: 14 Sayı: 171

Mart 2021

İmtiyaz Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan

Prof. Dr. Hasan Mandal

Genel Yayın Yönetmeni

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Doç. Dr. Rukiye Dilli

Yayın Yönetmeni

Aslı Zülal

merakli.minik@tubitak.gov.tr

Yayın Danışma Kurulu

Doç. Dr. Rukiye Dilli

Dr. Öğr. Üyesi Engin Kapkın

Doç. Dr. Nuray Mamur

Prof. Dr. Elif Nursel Özmert

Doç. Dr. Müge Şen

Yunus Tiryakioğlu

Araştırma ve Yazı Grubu

Elnâra Ahmetzâde

Gülnehal Mert

Yasemin Şahin

Merve Yıldırım

Redaksiyon

Özlem Özgün

Grafik Tasarım

Fulya Koçak

Çizer

Pınar Büyükgöral

Video-Animasyon-Web

Selim Özden

Mali Yönetmen

Adem Polat

İdari Hizmetler

Nahide Soytürk

İletişim Bilgileri

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

Remzi Oğuz Anık Mahallesi

Tunus Caddesi No: 80 06540

Çankaya ANKARA

Tel (312) 298 95 24

Faks (312) 427 74 89

e-posta merakli.minik@tubitak.gov.tr

İnternet www.merakliminik.tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri

<https://www.tubitakdergileri.com.tr/>

abone@tubitak.gov.tr

Tel (312) 222 83 99

ISSN 977-1307-1998

Fiyatı 6 TL

Baskı

PROMAT Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

<http://www.promat.com.tr/>

Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi

22.02.2021

Dağıtım

Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.

<http://www.tdp.com.tr>

Her ayın 1'inde çıkar.

Meraklı
Minik

Sevgili Çocuklar,

Dergimizin yeni sayısında

ölçüm yapmayı anlatıyoruz.

Ölçüm denince ilk akla

gelenlerden biri de boy ölçmek

olsa gerek. Bu sayımızda

öykümüzün kahramanı, önceki

yıldan kalan montu ona kısa

gelince boyunun ne kadar

uzadığını fark ediyor. Eminiz,

sizin boyunuz da bir yılda epey

uzamıştır. Siz de öykümüzün kahramanı Ömer gibi boyunuzu

ölçmek isterseniz dergimizin ekindeki boy cetvelini duvarınıza

asarak bunu yapabilirsiniz.

Ölçüm yapmak, çevremizdeki nesnelerle varlıkları tanımının

ve onlarla ilgili karşılaştırmalar yapmanın yollarından biridir.

Nesneleri karşılaştırmak için bazen onların özelliklerine dikkatlice

bakmak yeterlidir. Örneğin hangi ipin daha uzun, hangisinin daha

kısa olduğunu ya da hangi meyvenin daha büyük, hangisinin

daha küçük olduğunu onları inceleyerek tahmin edebiliriz. Ama

bazen çevremizdeki nesnelerin özellikleri hakkında daha çok bilgi

edinmek gerekir ve bu nedenle ölçüm yaparız.

Ölçüm yapmanın da farklı yolları olabilir. Örneğin, eşyaların

uzunluklarını adımla ya da karışla ölçebiliriz. Meyvelerin

ağırlıklarını karşılaştırmak için iki kollu basit bir terazi yeterli

olabilir. Yemek yaparken de malzemeleri genellikle bardakla ya

da kaşıkla ölçeriz. Dergimizin sayfalarında tüm bu konularla ilgili

yazılar ve etkinlikler bulacaksınız. Ayrıca metre ve ağırlık ölçer

gibi standart ölçüm araçlarına da değindik.

Bu sayımızda dergimizin ekinde, zıtlıklarla ilgili çok eğlenceli bir

etkinlik kitapçığı var. Kartlarımızı da büyüklük, yükseklik, uzunluk

gibi kavramlarla ilgili olarak hazırladık. Sizin için hazırladığımız

farklı uzunluklardaki cetvellerle de bol bol ölçüm yapacağınızı

düşünüyoruz. Bir diğer sürprizimizse uzayan kartlarımız.

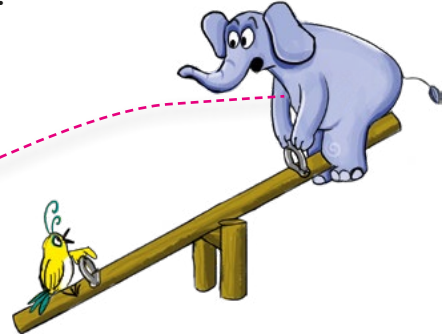
Hepinize bilim ve teknolojiyle, keşiflerle dolu bir ay dileriz.

Aslı Zülal

İçindekiler

- 2 Ömer Büyüyor •
- 6 Tekin Ailesinin Boy Grafiği
- 8 Selin ve Melis Yeni Evlerinde...
- 10 Pıtır ve Kıtır Anlatıyor: Metre ve Santimetre Nedir? •
- 12 Ağırlık Nasıl Ölçülür?
- 14 Kendi Terazini Yapmaya Ne Dersin?
- 16 Başka Ölçme Araçları da Var!
- 18 Yemek Hazırlarken de Ölçüm Yaparız
- 20 En Büyük... En Uzun... En Küçük...
- 22 Orman Parkında Neler Oluyor? •
- 24 Şimdi Hareket Zamanı! •
- 26 Çok Merak Ediyorum
- 28 Haydi Mutfığa
- 30 Küçük Eller İşbaşında
- 32 Kitap... Oyun... Öneri...

Ömer Büyüyor

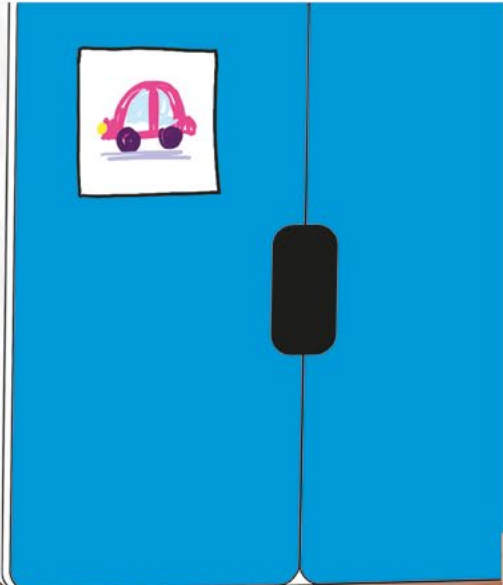
Ömer, bu sabah uyandığında bir sürpriz onu bekliyordu:

Ömer hızlıca yüzünü yıkadı, üzerini değiştirdi. Odasını topladı ve kahvaltı yapmak için mutfığa gitti.

Ömer, kahvaltısını yapınca hemen odasına gitti. Onu sıcak tutacak kalın montunu bulup giydi. O da ne? Montunun boyu kısalmıştı. Kolları da çok kısaydı. Düğmeleri kapanmıyordu.

Ömer, annesinin yanına gitti. "Montuma bir şeyler olmuş." dedi. Annesi gülererek "Ömer ne güzel, boyun uzamış." dedi.

Montun küçülmemiş. Sen büyüdüğün için mont sana küçük geliyor.

"Ömer, boyunu ölçmemizi ister misin?" diye sordu annesi.

Aaaa... Ömer'in boyu geçen kıştan beri tam 5 santimetre uzamış.

Peki, Ömer ne giyecekti şimdi? Dışarı çıkıp kartopu oynamak istiyordu. O sırada annesi, ağabeyinin geçen yıl giydiği montunu getirdi.

Peki, Ömer küçülen montu ne yapmalıydı? Aklına bir fikir geldi:

Ömer, Kerem'e hediye etmek için montu güzelce paketledi.

Sonra da hemen yeni montunu giyip karda oynamak için dışarı çıktı.

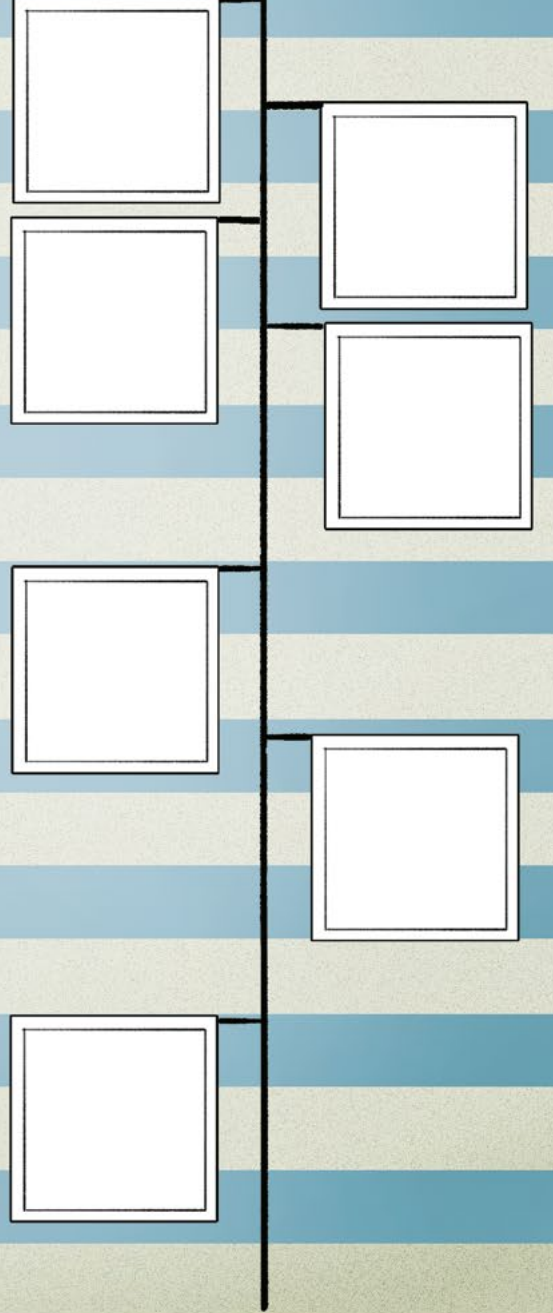

Tekin Ailesinin Boy Grafiği

Burası Tekin ailesinin evi. Bu evde üç kardeş var. Kardeşlerle birlikte anne, baba, dede ve anneanneleri de bu evde yaşıyor. Sağ sayfada gördüğün boş duvara ailenin tüm bireyleri yaslanarak boylarını ölçüp işaretledi. İşaretli yerlerin her birinin yanında da kutucuklar var. Aile üyelerinin boylarına iyice bir bak. Duvardaki işaretlerin hangi aile üyelerine ait olduğunu bul. Sonra dergimizin ekinde bulunan ve üzerinde aile üyelerinin resimleri olan çıkartmaları uygun kutucuklara yapıştır.

Sen de aile üyelerinle,
evinizin boş bir duvarına boy
grafiği yapmaya ne dersin?

Selin ve Melis Yeni Evlerinde...

Selin ve Melis, aileleriyle birlikte yeni bir eve taşındı. Odalarındaki eşyaları nasıl yerleştireceklerine karar vermek için eşyaların boylarını ölçmeleri gerekiyor. Bunun için farklı ve eğlenceli bir ölçüm yöntemi deniyorlar. Eşyaların boylarını adımlarıyla ve karışlarıyla ölçüyorlar. Sen de onlara katılmak ister misin?

Selin'in karyolasının genişliği 3 adım.
Melis'in karyolasının genişliği de 3 adım.
İki karyolanın arasında 2 adım boşluk var.
Sence karyolaların başucunun dayalı olduğu
duvarın uzunluğu kaç adım olabilir?

Sen de odanın içini ve
eşyalarını adımla ölçmeye
ne dersin?

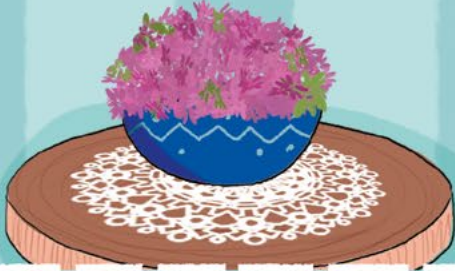
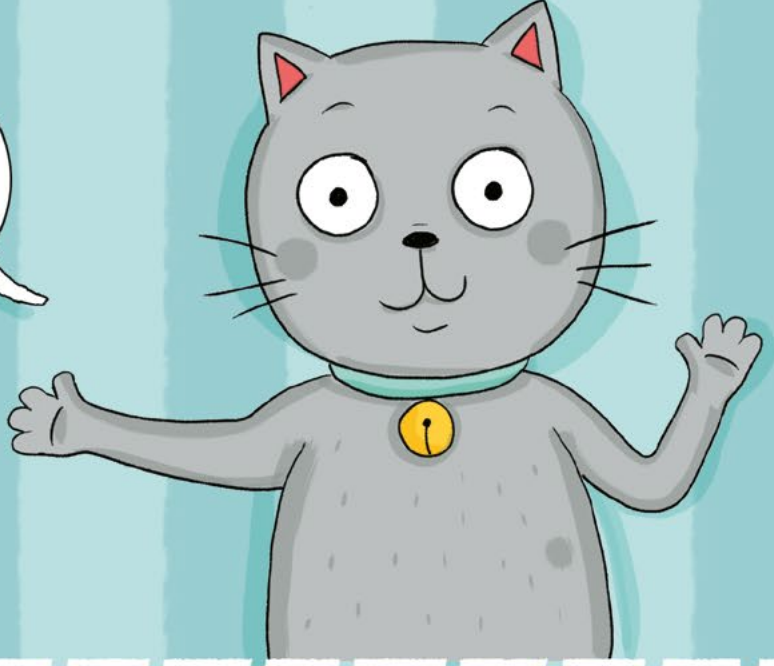
Karışınla ölçüm yapmak
için önce elini gergince
aç. Sonra elini, serçe
parmağını en ucuna
denk getirerek ölçmek
istediğin yerin üzerine
koy. Serçe parmağından
başparmağının ucuna
kadar olan kısım, 1 karış
uzunluğundadır.

Pıtır ve Kıtır Anlatıyor:

Metre ve Santimetre Nedir?

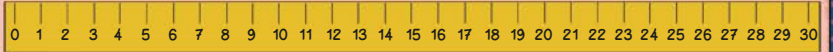
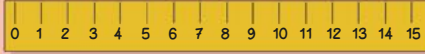
Uzunluğu, yüksekliği ve genişliği, metre ya da santimetreyle ölçeriz.

Bir santimetre,
tam bu kadardır:

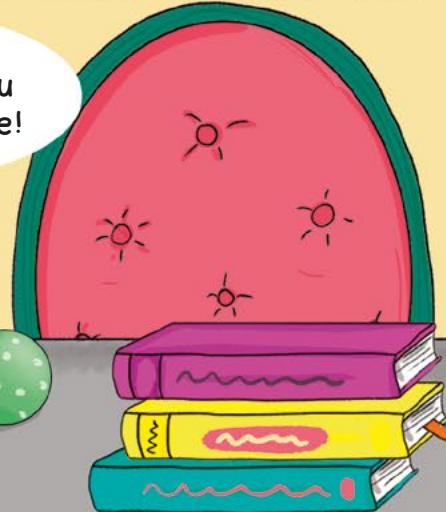

Küçük şeyleri ölçmek için santimetre ölçüsünü kullanabilirsin.
Cetvellerin üzerinde santimetreler işaretlidir.

Cetveller genellikle 15 santimetrelilik
ya da 30 santimetreliktir.

Benim
bir karışımın boyu
tam 10 santimetre!

Metreyse uzun bir cetvel gibidir. Üzerinde 100 tane santimetre işaretlidir.

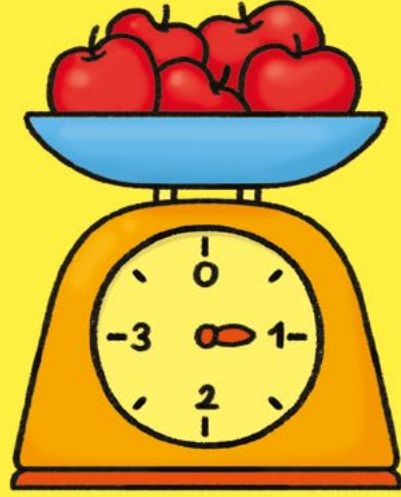
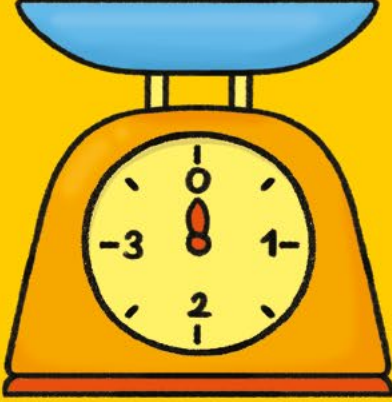
Cetvel kullanarak uzunluk ölçmek için, önce cetveli ölçeceğin nesnenin yanına koy. Cetvelin üzerindeki 0 rakamını, o nesnenin en başına denk getir.

Ağırlık Nasıl Ölçülür?

Bir şeyin ağırlığını (yani aslında kütlesini) bulmak için onu tartarız. Bunun için tartı kullanılır. Tartılar çeşit çeşittir.

Bazı tartıların üzerinde burada gördüğün gibi rakamlar ve minik bir kol vardır. Başlangıçta bu kol 0 rakamını gösterir.

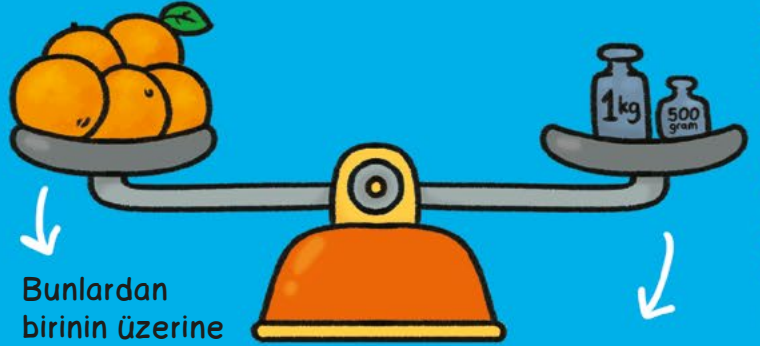

Tartının üzerine bir şeyler konulunca minik kol hareket eder ve rakamlardan birinde durur. Bu elmalar tam 1 kilogram!

Bu da elektronik bir tartı. Bu tartının göstergesinde rakamlar ve minik kol yok. Ağırlıkları, burada gördüğün gibi küçük bir ekranda gösterir.

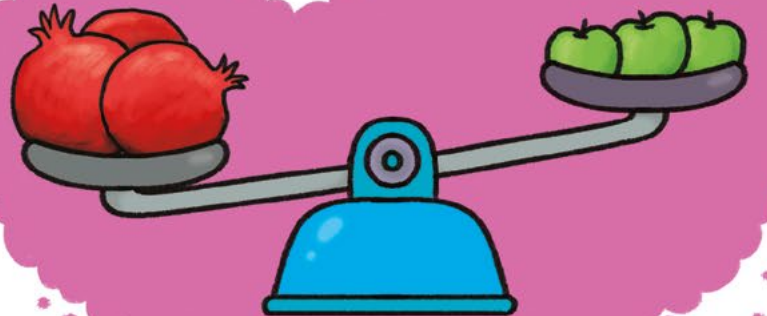
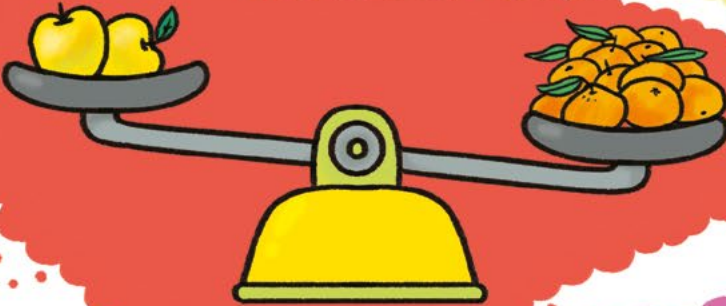
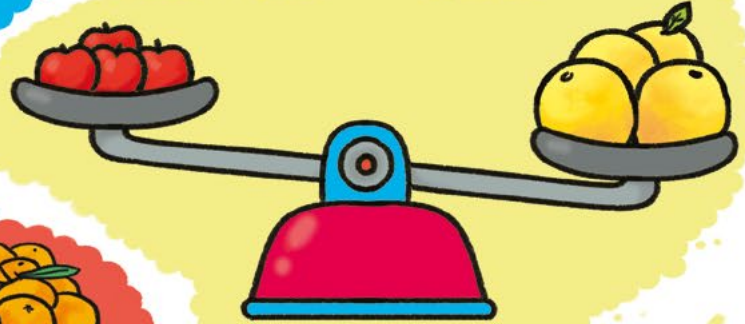
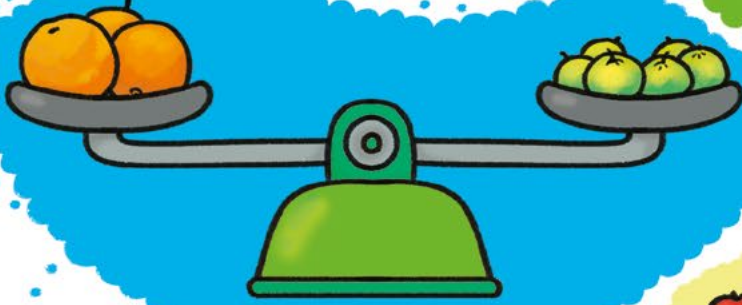
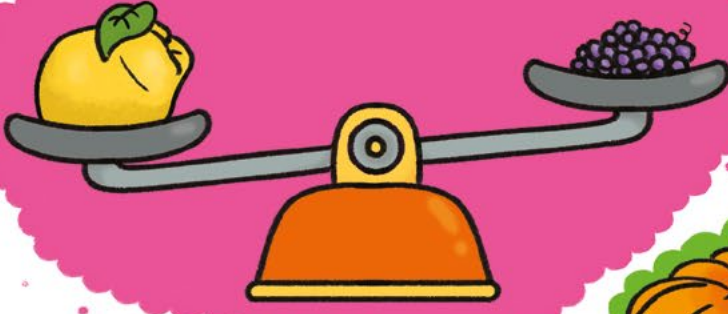
Bu da bir terazi. Terazi biraz tahterevalliyeye benzer. İki yanında kefe adı verilen kaplar bulunur. Bu kapları taşıyan iki kolu vardır.

Bunlardan birinin üzerine örneğin, tartmak istediğin meyveleri koyarsın.

Diğerine de bir kilogram, yarım kilogram gibi ağırlıklar koyarak terazinin kollarının dengede durmasını sağlarsın.

Terazinin iki kefesine farklı ağırlıkta meyveler konulursa kollar dengede durmaz. Ağır olan meyvelerin durduğu kol aşağıya iner, diğer kol yukarı çıkar.

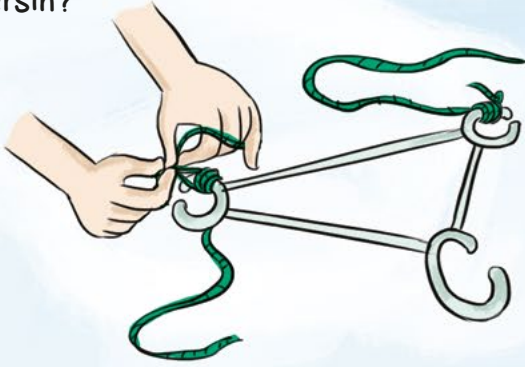
Haydi, bu resimleri incele. Terazilerin her birinde neyin daha ağır olduğunu söyleyebilir misin? Hangi terazi eşit ağırlıkta?

Kendi Terazini Yapmaya Ne Dersin?

Malzemeler
Giysi askısı
Kalın bir ip
Delgeç
Karton bardaklar
Makas

Sen de evdeki malzemeleri kullanarak bir terazi yapabilirsin. Bu teraziyle farklı nesneleri tartıp ağırlıklarını karşılaştırmaya ne dersin?

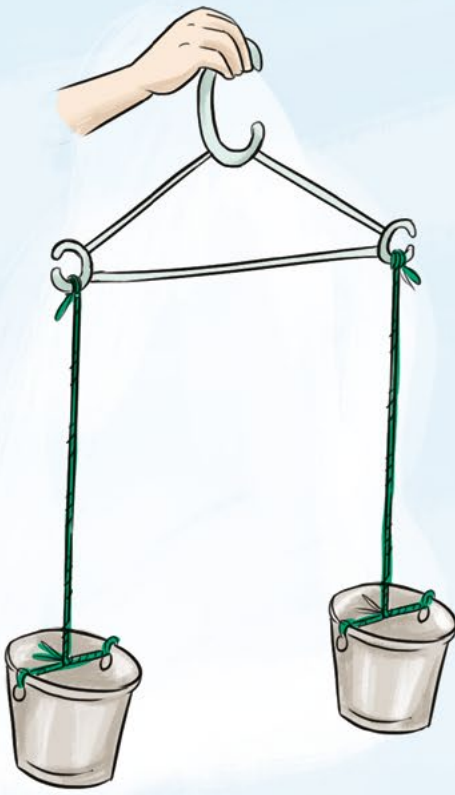

İpten, iki - üç karış uzunluğunda iki parça kes. İplerin birer ucunu askının alt köşelerindeki girintilere bağla. Askının iki tarafından aşağı sarkan iplerin eşit uzunlukta olmasına dikkat et.

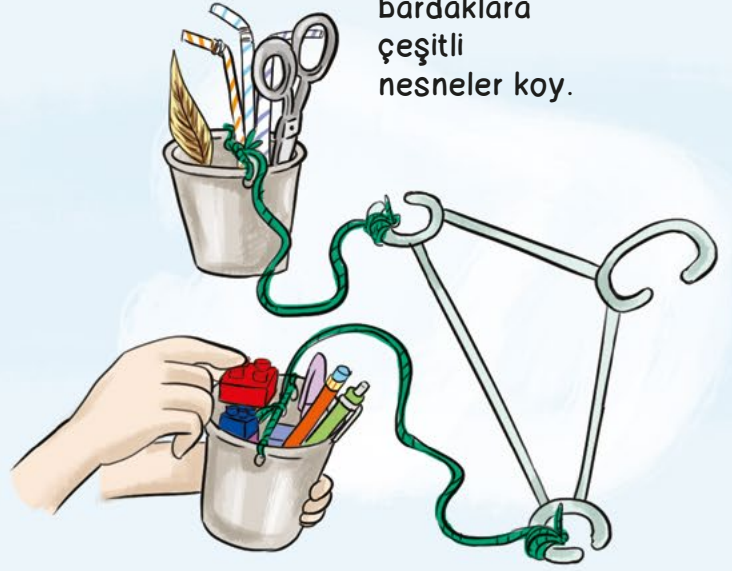
Karton bardakların kenarlarını delgeçle del. Bardakların delgeçle delinen kısımlarının birbirlerinin tam karşısına gelmesi gerekli.

Askıdan sarkan iki ipin de uçlarını, karton bardakların deliklerinden geçirip bardakların iç kısmında bağla.

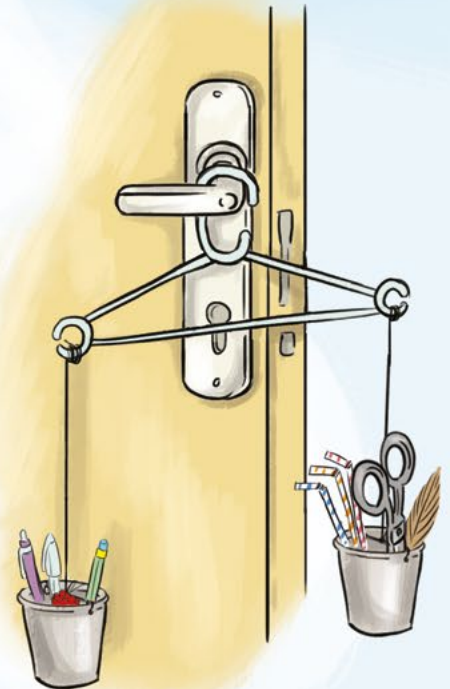

Şimdi
bardaklara
çeşitli
nesneler koy.

Askıyı bir kapı koluna asarak sabit
durmasını sağlayabilirsin.

Terazinin iki yanındaki
bardakların içine çeşitli
nesneler koyarak
nesnelerin ağırlıklarını
karşılaştır!

Başka Ölçme Araçları da Var!

Biliyor musun, uzunluk ve ağırlık ölçmek dışında da birçok ölçüm yaparız. Bu resimde bir sağlık merkezi var. Burada birçok ölçüm yapılıyor. Bakalım neler ölçülüyor, birlikte keşfedelim.

Doktor, muayene ettiği hastanın vücut sıcaklığını termometreyle ölçüyor.

SAĞLIK MERKEZİ

Burası da bir laboratuvar. Mikroskop yardımıyla, gözle görülemeyecek kadar minik varlıklarla ilgili ölçümler yapılıyor.

BEKLEME ODASI

Bu resimde
başka hangi
ölçüm araçlarını
görüyorsunuz?

Yemek Hazırlarken de Ölçüm Yaparız

Yemek tariflerinde bir yemeği yapmak için gerekli malzemeler yazar. Malzemelerin hangi sırayla ve nasıl konulacağı da belirtilir. Ama en önemlisi, malzemelerin hangi miktarlarda konulacağı bilgisidir. Kısacası, yemek yaparken de ölçüm yaparız!

Senin için nefis bir tarif hazırladık: "Meyve Sefası". Malzemeleri tarifteki kadar ölçüp doğru miktarlarda kullanırsan çok lezzetli bir yiyecek hazırlayabilirsin.

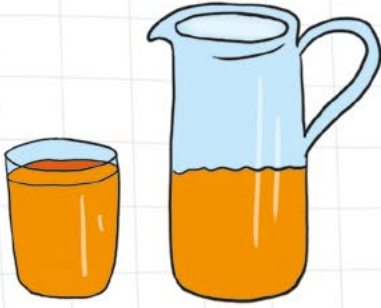
MEYVE
SEFASI

Malzemeler

- Evde sıkılmış portakal suyu
- Yoğurt
- Bal
- Limon suyu
- Muz
- Nar

1 su bardağı portakal suyunu derin bir kaba koy.

1 yemek kaşığı bal ekle.

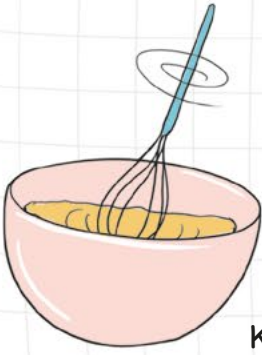

Yarım su bardağı yoğurt ekle.

2 çay kaşığı limon suyu ekle.

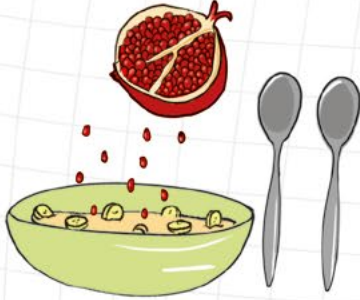

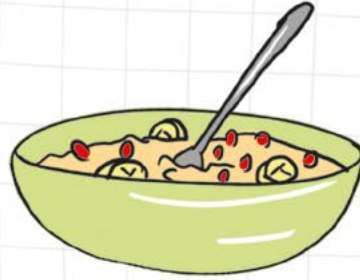
Karıştır.

Kaseye aktar, içine
7 dilim muz ekle.

2 yemek kaşığı nar
tanesi ekle.

Azıcık karıştır ve işte hazır.
Afiyet olsun.

Dilersen portakal suyu
yerine nar suyu ya
da greyfurt suyu da
kullanabilirsin.

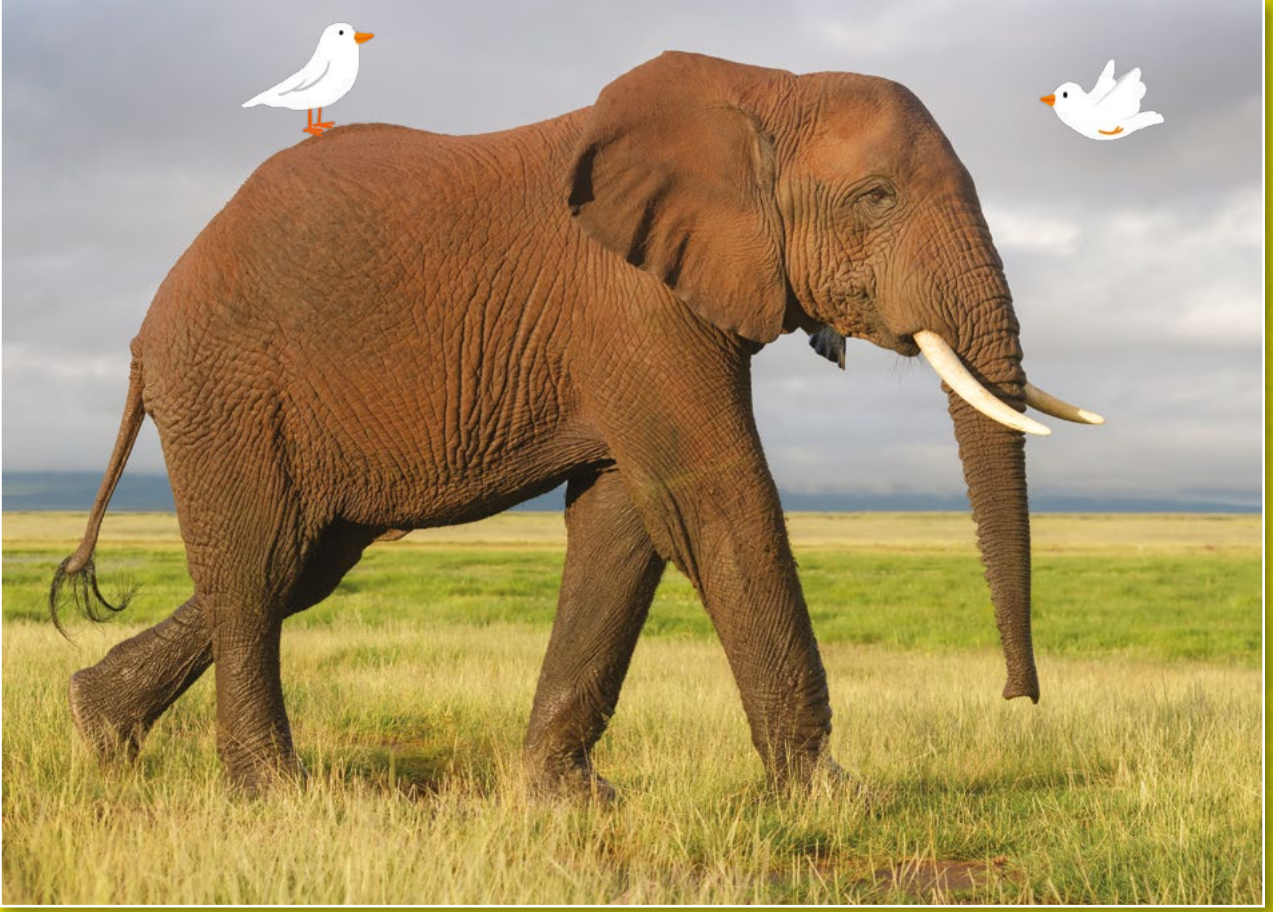
Bazı tariflerdeki sıvı
maddelerin miktarını ölçü
kabıyla ölçmek gerekebilir.
Bu cam kapların üzerinde ölçü
çizgileri vardır. Ölçü çizgileri,
kabin içinde kaç mililitre sıvı
olduğunu gösterir.

Bu kabin içindeki suyun
seviyesi 400 mililitre
çizgisine kadar gelmiş.
Yani kabin içinde 400
mililitre su var.

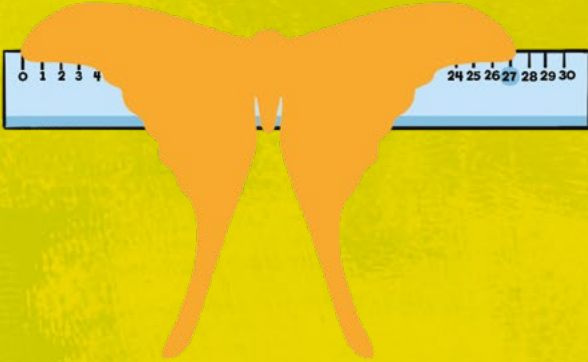
En Büyük... En Uzun... En Küçük...

Dünyada ne kadar çok ve farklı hayvan yaşıyor, değil mi? Kimi çok küçük, kimi çok büyük...

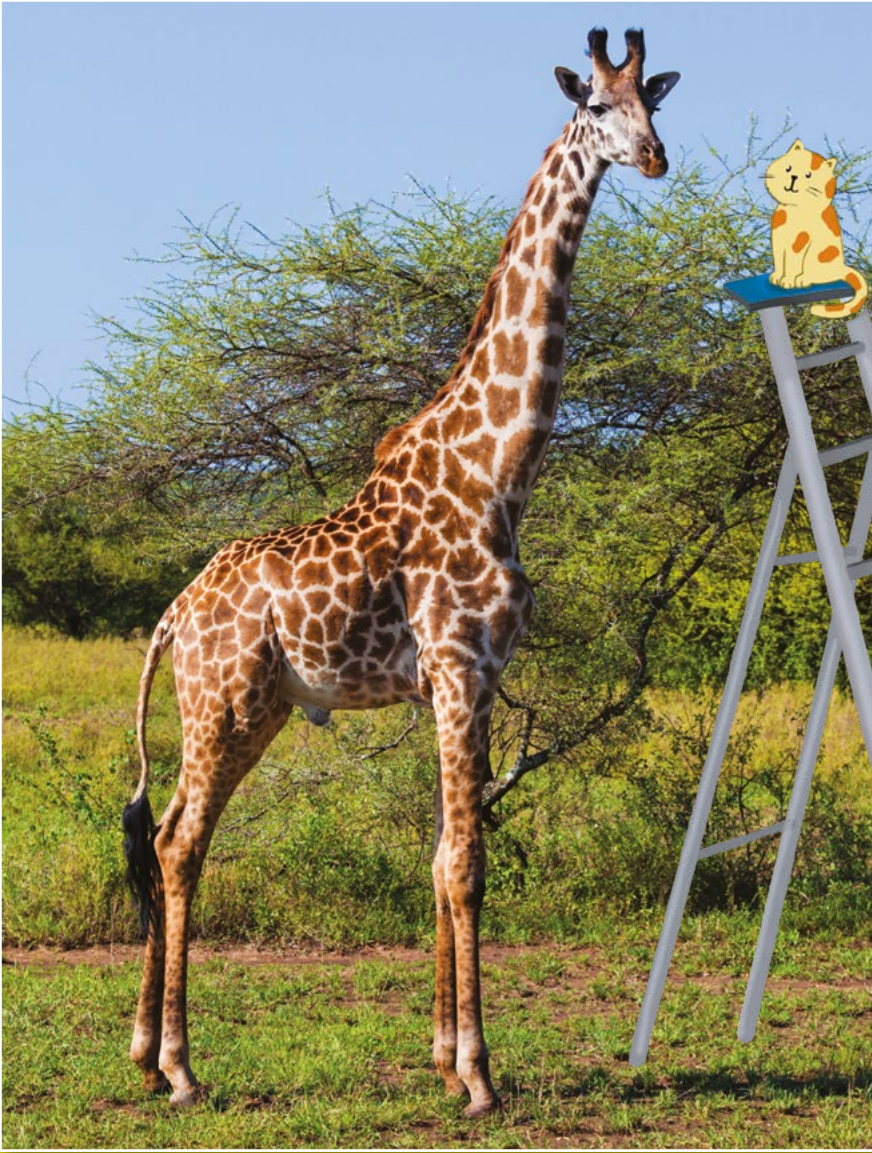

iStockphoto.com

Sence karada yaşayan en büyük hayvan hangisi? Tabii ki büyük kulakları, upuzun hortumu ve uzun beyaz dişleriyle Afrika savan fili... Bu fillerin ön ayak tabanlarından omuzlarına kadar olan yüksekliği 4 metreyi bulabilir. Tartıda 10.000 kilogram kadar gelebilir!

Bir de böceklerin dünyasına göz atalım mı? Kocaman kanatlarıyla herkül güvesi, yeryüzündeki en büyük böceklerden biri. Herkül güvesinin bir kanadının ucundan diğer kanadının ucuna kadar olan uzunluğu tam 27 santimetredir.

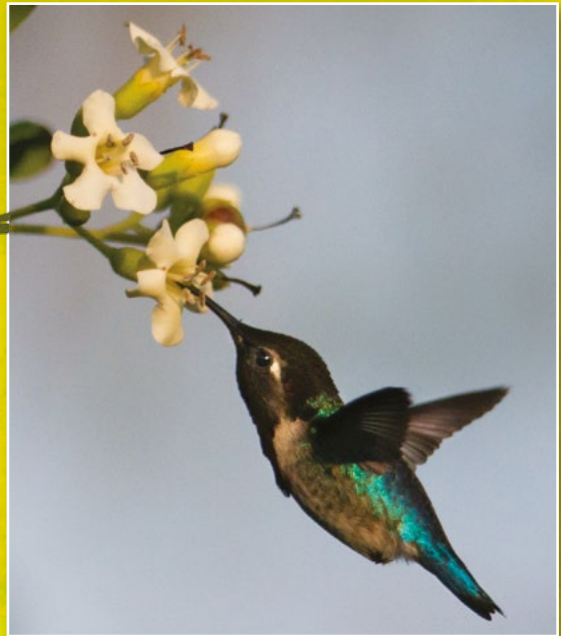

Peki en uzun boylu hayvan hangisi dersin? Bu hayvanın upuzun da bir boynu var diye ipucu versek? Eveeet, bildin. Zürafa! Zürafaların ayak tabanlarından boynuzlarının ucuna kadar olan uzunluğu yaklaşık 5 metredir.

Dijitalimaj / Alamy

Hiç bu kadar küçük bir kuş görmüş müydün? Bu küçücük kuşun adı, arı sinekkuşu. O, dünyanın en küçük kuşu... Arı sinekkuşunun boyu, 6 santimetre kadardır.

125

Elnârâ Ahmetzâde
Çizim: Pınar Büyükgöral

Orman Parkında Neler Oluyor?

Orman parkında bir sürü hayvan oyun oynayıp eğleniyor. Ama o da ne? Parkta bazı tuhaf şeyler oluyor. Örneğin çitayla kaplumbağa koşu yarışı yapmışlar ve kaplumbağa yarışı kazanmak üzere! Parkta iki hayvanın ağırlıklarıyla ilgili çok tuhaf bir şey daha var. Haydi onu da sen bul.

Diğer hayvanlar neler yapıyor?

Sence ağaca
takılmış bu
uçurtmayı hangi
hayvan, nasıl
kurtarabilir?

Şimdi Hareket Zamanı!

Hep birlikte kocamaaan bir kapta limonata yapmaya ne dersiniz?

Yıkanmış limonların kabuklarını kabın içine rendeleyin, rendeleyin, rendeleyin...

Üzerine biraz şeker ekleyip yoğurun, yoğurun, yoğurun...

Sonra limonların suyunu sıkın, sıkın, sıkın...

Birkaç bardak suyu
kaba ekleyip

Karıştırın,
karıştırın,
karıştırın...

Limonatamız hazır! Şimdi sıra limonata dansında...

Ayaklar çapraz,
Önce sağa,

Sonra sola...

Zıplayın!

Çok Merak Ediyorum

Gezegenlerin büyüklükleri nasıl ölçülür?

Mira Can - 6 yaş - Kocaeli

Uzaydaki gök cisimlerinin büyüklükleri nasıl ölçülüyor?

Atakan Baykal - 6 yaş - Ankara

Ay'ın büyüklüğünü nasıl ölçebiliriz?

Betül Demirtaş - 4 yaş - Şanlıurfa

Güneş'in büyüklüğü nasıl ölçülür?

Begüm Kafadar - 7 Yaş - Hatay

Zeynep Lena Kurgun - 4 yaş - Mersin

Ay'ın ve Güneş'in büyüklüklerini nasıl ölçeriz?

Mevsim Bade Yeşilyurt - 6 yaş - İstanbul

Merkür

Venüs

Dünya

Mars

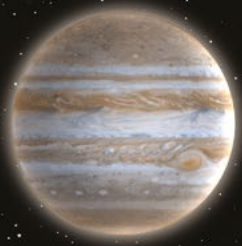
Güneş'in, Ay'ın ya da gezegenlerin büyüklüğünün hesaplanabilmesi için, bu gökcisimlerinin gökyüzünde ne kadar bir alanı kapladığı ölçülür. Güneş ve Ay'ın kapladığı alan, onları ışık yayan toplar gibi gördüğümüz için teleskop kullanmadan da ölçülebilir. Güneş Sistemi'ndeki gezegenler ve bazı süperdev yıldızlar da teleskoplarla bakıldığında ışık yayan toplar gibi görülebilir. Bu nedenle bu gökcisimlerinin teleskoplarla, Dünya'ya olan uzaklıkları da kullanılarak, büyüklükleri ölçülebilir.

Sorularınızı bekliyoruz!

Arkadaşlıkla ilgili sorularınızı 5 Nisan'a kadar bize gönderin. Bu sorulardan birini ya da birkaçını Mayıs 2021 sayımızda yanıtlayalım. Adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazmayı unutmayın.

İşte adreslerimiz:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi "Çok Merak Ediyorum" Köşesi
Remzi Oğuz Arık Mahallesi Tunus Caddesi No: 80 06540
Kavaklıdere Çankaya / ANKARA
e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr
www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/cok-merak-ediyorum

Jüpiter

Satürn

Uranüs

Neptün

Uzayda Güneş dışındaki diğer yıldızlar, Dünya'dan çok çok uzakta olduklarından, teleskoplarla bakıldığında bile nokta ışık kaynakları olarak görülür. Bu uzak gök cisimlerinin büyüklüklerini hesaplamak daha zordur. Ama teleskoplarla yapılan gözlemlerle onların da büyüklükleri bulunabilir.

Yazımızın hazırlanmasına katkıları için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Fizik Bölümü Astrofizik Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Faruk Soyduğan'a teşekkür ederiz.

Aslı Zülal
Fotoğraf: iStockphoto.com

Haydi Mutfağa

Meyvelerden Terazi

Malzemeler

- 1 portakal
- 1 elma
- 1 nar

Bu etkinlik
bir yetişkinle
birlikte
yapılmalıdır.

Önce ellerinizi sabun ve suyla yıkayarak temizleyin. Sonra da meyveleri iyice yıkayın. Portakalın kabuğunu soyarak enine bir dilim kesin, bu dilimi de ikiye bölün. Bu iki parçayla terazinin keflerini yapın. Elmanın kabuğunu soyun. Elmadan fotoğraftaki gibi parçalar keserek terazinin gövdesini, zeminini ve keflerinin askılarını hazırlayın. Narı soyup ayıklayın. Bir miktar nar tanesini, terazinin keflerinden birinin üzerine yerleştirin. Teraziniz hazır, afiyet olsun! Kalan meyvelerle de meyve salatası yapabilirsiniz.

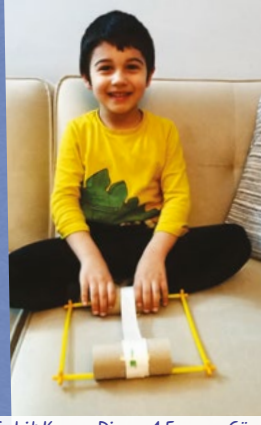
Küçük Eller İşbaşında

Ocak 2020 sayımızda uzunluk ölçmeye yarayan bir araç tasarladığımızı istemiştik. İşte uzunluk ölçmeye yarayan araçlarınızla çektiğimiz olduğunuz fotoğraflarınız! Burada yer veremediğimiz fotoğraflarınızı da internet sitemizde görebilirsiniz. İnternet sitemizin adresi: <http://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/>

Asya Zümra Çetin - 4,5 yaş - Şanlıurfa

Cahit Kerem Dinç - 4,5 yaş - Gümüşhane

Eda Balcı - 6 yaş - Kayseri

Edip İshak Yılmaz - 5 yaş - Bolu

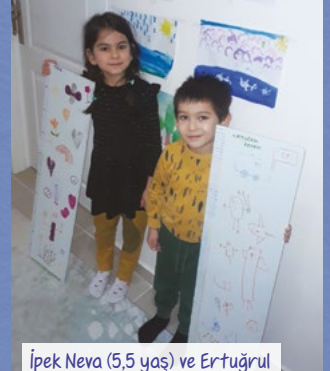
Güneş Ayıcı - 7 yaş - Bartın

Eymen Ali (6 yaş) ve
Doruk (2,5 yaş) İlan - Bitlis

Fatma Azra Ayyılmaz
6 yaş - Ordu

İpek Neva (5,5 yaş) ve Ertuğrul
Kerem (4 yaş) Yıldız - Isparta

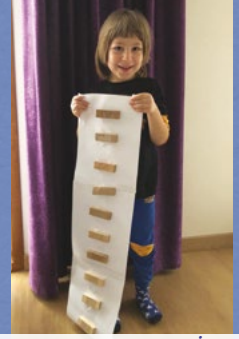
İpek Aygör ve Ece Aygör - 5,5 yaş

Nur Beyza Akkaya - 6 yaş - Eskişehir

İpek Beril Arık - 6 yaş - Adana

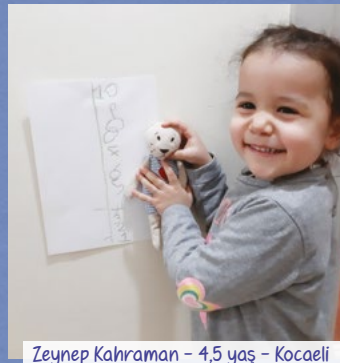
Ömer Kaan Koşan - 4,5 yaş - İstanbul

Batuhan Bozkurt - 5 yaş - Burdur

Elvin Kızılkaya - 4,5 yaş
Malatya

Zeynep Kahraman - 4,5 yaş - Kocaeli

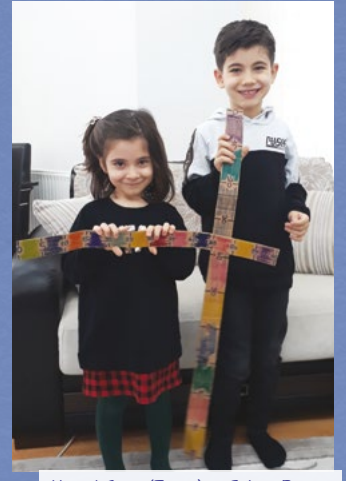
İrem Sena Seçkin
5 yaş - İzmir

Ali Said (6,5 yaş) ve Yusuf Eren (3,5 yaş) Akkoyun - Hatay

Atakan Baykal - 6 yaş - Kırıkkale

Ahmet Eren (7 yaş) ve Zehra Beren (4 yaş) Yıldız - Gaziantep

Ayşenaz Kocabal - 3,5 yaş - Trabzon

Poyraz Kuvvet - 7,5 yaş - Samsun

Saime Naz Küçükalp - 6 yaş - Ankara

Yağiz Bekar - 6 yaş - Artvin

Lina Boz - 6 yaş - Balıkesir

Beyza (8 yaş) ve Arda (4 yaş) Güzel - Konya

Çınar Mutlu - 5,5 yaş - Bursa

Elif Erşan - 5 yaş - Batman

Elif Zehra Bozkurt - 4,5 yaş - Sivas

Züleyha Duru Cansever 4 yaş - Tokat

Bilge Yüceant 4 yaş - Elazığ

Mayıs 2021 sayımız için evdeki atık malzemeleri kullanarak bir arkadaşınıza hediye etmek ya da anı olarak vermek üzere rozet, kâğıt süs ya da küçük oyuncak gibi bir eşya tasarlamanızı istiyoruz. Tasarımınızla birlikte çektireceğiniz bir fotoğrafınızı, adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazarak bize gönderin. Bunun için 5 Nisan'a kadar süreniz var. Adreslerimiz aşağıda:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi
Remzi Oğuz Arık Mahallesi Tunus Caddesi No: 80 06540
Kavaklıdere Çankaya / ANKARA
e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr
www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/sen-de-gonder

Kitap...

Oyun...

Öneri...

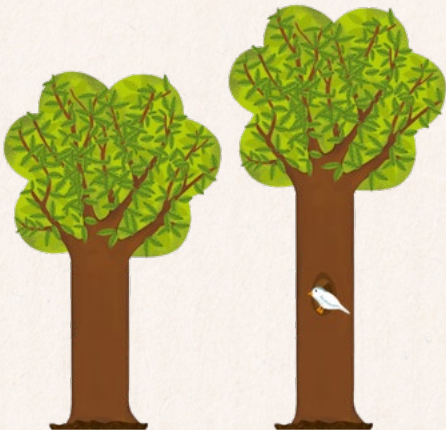
Boy Cetveli Posterinin Hazırlanışı

Dergimizin ekindeki posterde, iki parçadan oluşan bir boy cetveli yer alıyor. Boy cetvelini hazırlamak için bir makas ve yapıştırıcı, duvarınıza asmak içinse biraz hamur yapıştırıcı ya da yapışkan bant, bir şerit metre ya da mezura ve bir kurşun kalem gerekiyor. Önce posteri kırmızı kesikli çizgilerden keserek boy cetvelinin parçalarını birbirinden ayırın. Bu iki parçayı, üzerinde "Boy Cetveli" yazan parça üstte kalacak şekilde birbirine yapıştırın. Boy cetveli posterini yapıştıracığınız duvarın zeminden yukarı doğru 70 santimetre yüksekliğe kadar ölçün. Ölçtüğünüz yere kurşunkalemle bir işaret koyun. Boy cetveli posterini, alt kısmındaki "70 cm" çizgisi bu işaretin hizasına denk gelecek şekilde, duvara yapıştırın.

Tasarım ve Çizim: Pınar Büyükgöral

Uzayan Kartlar ve Cetvel Ekleri

Dergimizin ekindeki kartonlardan birinde üç farklı boyda cetvel, birinde de uzayan kartlar bulunuyor. Cetvelleri, üzerlerinde yalnızca santimetre çizgileri olacak şekilde hazırladık. Dergimizin 10 ve 11. sayfalarında da cetvelle ölçüm yapma konusunda bilgiler yer alıyor. Sizin için hazırladığımız cetvelleri kullanarak çocuklarla birlikte çevrenizdeki eşyaların, oyuncakların, kitapların ya da bitkilerin yapraklarının boylarını ölçmeye çalışabilirsiniz.

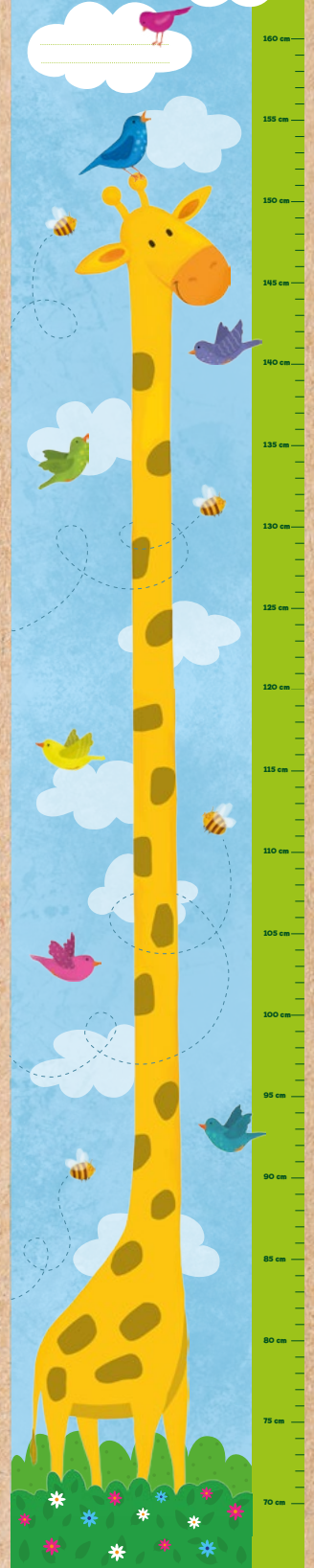

Uzayan ağaç kartını hazırlamak için, ağacı yapraklarına yakın tarafındaki kat çizgisinden geriye, diğer kat yerinden de öne katlayın. Uzayan köpek kartını da köpeği baş tarafındaki kat çizgisinden geriye, kuyruk tarafındaki kat çizgisinden öne katlayarak hazırlayabilirsiniz. İyi eğlenceler.

Tasarım ve Çizim: Pınar Büyükgöral

BOY CETVELİ

Merakli
Minik

Kavram Kartları

Bu ay dergimizin ekinde verdiğimiz kartları, büyüklük, uzunluk, genişlik, yükseklik gibi kavramlarla ilgili olarak hazırladık. Kartlarımız, üçer kartlık altı farklı grup oluşturuyor. Kart gruplarından birinde, kasasında farklı miktarlarda yük taşıyan kamyon resimleri var. İkinci kart grubundaki tabaklarda, birbirinden farklı miktarlarda nar taneleri bulunuyor. Üçüncü kart grubunda, gövdesi farklı uzunlukta tırtıl resimleri var. Dördüncü kart grubunda içinde farklı miktarlarda su bulunan birer bardak resmi, beşinci kart grubunda genişliği birbirinden farklı birer ev resmi var. Altıncı kart grubundaysa farklı yüksekliklere çıkmış sıcak hava balonları bulunuyor. Kartları kartonlardan ayırdıktan sonra, resimli yüzleri üste gelecek şekilde karışık olarak ortaya dizin. Birbiriyle aynı gruptaki kartları bir araya getirmeye çalışın. Bu kartları bir araya getirince de resimleri azdan çoğa, uzundan kısaya, dardan genişe ya da alçaktan yükseğe sıralayın.

Aslı Zülal
Çizim: Gül Oralı

Doğadaki Malzemelerle Ölçüm

Sizin için, doğadan topladığınız malzemelerle ölçüm yapabileceğiniz bir etkinlik önerimiz var. Bu etkinlik için önce dışarı çıkıp parklardan, bahçelerden ya da ormanlardan doğa malzemeleri toplamalısınız. Çeşit çeşit yapraklar, taşlar, otlar, çiçekler... Bu malzemeleri bez bir torbada biriktirebilirsiniz. Daha sonra yaprakları, taşları, otları, tohumları ve başka neler toplayabildiyseniz o malzemeleri kendi aralarında gruplamalısınız. Artık ölçüm yapmaya başlayabilirsiniz. İlk iş, her malzemeyi kendi içinde boy sırasına göre sıralamak olabilir. Örneğin, yaprakları kalınlıklarına, tohumları büyüklüklerine göre sıralayabilirsiniz. Dergimizde yapılışını anlattığımız ev terazisini yapıp malzemeleri

bu sefer de karışık bir şekilde tartabilirsiniz. Bu etkinliğin sonunda; en ağır, en kalın, en uzun, en kısa, en ince, en hafif gibi kavramlara karşılık gelen malzemeleri bulabilir, doğadaki malzemelerle ölçümler yapabilirsiniz. Keyifli etkinlikler dileriz.

Merve Yıldırım
Çizim: Gül Oralı

Sen öğle
yemeğinde ne
yedin böyle?

